

(Политика)

Триполи – Триполи ноћу из авиона блешти, сви путеви, куће и базени осветљени су, на фудбалском стадиону рефлектори упаљени, а фудбалера нема. Наш авио-превозник „Јат” има редовну линију за Триполи, авион практично празан, аеродромско особље, Либијци, врло је љубазно, цене то што наша компанија није обуставила летове.

„Знате, када је НАТО бомбардовао Југославију 1999. године ми смо примили четири ’Јатова’ авиона и све време их овде чували потпуно бесплатно”, каже ми Јусуф Рахман, један од менаџера на аеродрому. У аеродромској згради нема гужве, изван зграде право шаторско насеље Африканаца који чекају авионе својих држава да би се евакуисали. Полицијска контрола на изласку на аутопут, који води од аеродрома до Триполија, врло је дискретна. Нема ни тенкова ни оклопних транспортера.

Догађаји у Либији заправо су врло тешко објашњиви. Прво се мислило да оно што се догодило у Тунису и Египту није могуће да се догоди и у Либији. Но, када је почела побуна против пуковника Гадафија, многи су мислили да ће он брзо сићи са власти, да ће га домино ефекат срушити за десетак дана. Али у Либији нема средње класе, има сиромашних, али нема гладних. Овде нема ни политичких странака, нема институционалне опозиције каква постоји у Тунису и у Египту.

Ипак, званични Триполи је нека два месеца пре ових догађаја упозоравао да две ТВ станице, Ал Џазира и Ал Арабија, воде форсирану медијску кампању против режима пуковника Гадафија. Либијци овде кажу да је све јасно ако се зна који и чији капитал стоји иза тих телевизија. Посебно је догађаје у Либији подстицала ТВ Ал Џазира извештавајући о „тешким борбама у Триполију”.

Прошао сам јутрос градом, нема никаквих трагова тешких борби. Триполи је миран и осунчан град, петак је овде нерадан дан и само је рибља пијаца, смештена уз градску луку, пуна купаца и продаваца. Једна полицијска станица, близу Зеленог трга, која је била спаљена, сада се убрзано кречи. Фонтане раде, саобраћајци на раскрсницама седе у својим аутомобилима. Ниједан пуцањ се не чује.

Пуковник Гадафи је, очигледно, консолидовао ситуацију у западном делу Либије. Владине снаге заузеле су пре три дана град Завија, око 50 километара западно од Триполија. Овде су побуњеници на почетку отели двадесетак тенкова из једне касарне и на ултиматум Гадафијевих снага да се проблем мирно реши, да се избегну борбе и да положи оружје нису пристали. Преговори око Завије трајали су седам дана и после тога су у уличним борбама јединице пуковника Гадафија савладале побуњенике.

Град Мисурата, на западу земље, такође је под контролом владиних снага, а од јуче је под контролу пуковника Гадафија враћен и град и лука Рас Лануф, око 650 километара источно од престонице. Рас Лануф је стратешки важан град, јер је овде центар хемијске индустрије, овде су рафинерије и једно од чворишта нафтовода. Град Брега, 750 километара од Триполија, још је под контролом побуњеника, као и Бенгази.

На војном плану снаге пуковника Гадафија полако напредују ка истоку државе. Растојања између Триполија и градова на истоку велика су, Гадафијевим трупама треба времена да се прикупе у том подручју, јер један оклопни батаљон већ на почетку побуне је прешао на страну демонстраната.

Могло би се рећи да пуковник Гадафи примењује врло лукаву стратегију, не жури да нападне градове које држе побуњеници, не користи целокупну оружану силу, доста опрезно и дозирано користи авијацију.

Побуњеници све своје снаге држе дуж путева или непосредно уз њих, тако да авијацији пуковника Гадафија није проблем да их у једном јачем ваздушном налету десеткује.

Гадафи то избегава, јер је свестан да НАТО и САД мотре сваки његов корак, да се само чека „прекомерна употреба силе” да би алијанса војно и директно интервенисала.

Запад не сматра да се војном интервенцијом може сматрати улазак три холандска маринца са хеликоптером дубоко ушао у територију Либије, нити појављивање десеточланог тима британског САС-а, који су сељаци у околини Бенгазија моткама премлатили.

Либијци у Триполију тврде да је у подручју Бенгазија већ око 70 британских инструктора који помажу побуњеницима. Телевизија је овде приказала и сандуке са оружјем које је опозицији стигло из Катара.

Либијска телевизија емитовала је неколико пута и прислушкиване и снимљене телефонске разговоре америчког и британског амбасадора са вођама опозиције у Бенгазију. Две екселенције питају побуњенике како да им помогну и шта им треба. Иначе, те две екселенције већ су раније напустиле Триполи.

(Политика)